

РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.165 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, ухвалила рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право на підставі прилюдного захисту дисертації «Зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень як вид забезпечення позову в адміністративному судочинстві України» 03 квітня 2024 року.

Кузьмич Владислав Володимирович, 13.05.1997 року народження, громадянин України, освіта повна вища. У 2019 році закінчив Львівський національний університет імені Івана Франка, отримав повну вищу освіту та здобув освітній ступінь магістра за спеціальністю «Право». У вересні 2020 року вступив на навчання в аспірантуру кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка (денна форма навчання).

З вересня 2022 року та дотепер працює на кафедрі адміністративного та фінансового права юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України на посаді асистента. З 12.01.2023 року і дотепер здійснює адвокатську діяльність індивідуально.

Дисертацію виконано на кафедрі адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів.

Науковий керівник: **Янюк Наталія Володимирівна**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України.

Здобувач має 13 наукових публікацій за темою дисертації, з них 0 статей у періодичних наукових виданнях інших держав, 5 статей у наукових фахових виданнях України, 0 монографій:

1. Кузьмич В. В. Процесуальні аспекти виконання ухвали суду про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта. Юридичний вісник. 2021. № 6. С. 257–263.

DOI: <https://doi.org/10.32837/yuv.v0i6.2290>

2. Кузьмич В. В. Суб'єкти ініціювання питання щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта. Адміністративне право і процес. 2022. № 1 (36). С. 72–83.

DOI: <https://doi.org/10.17721/2227-796X.2022.1.06>

3. Кузьмич В. В. Оскарження ухвал з питань щодо забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Вісник Львівського університету. Серія юридична. 2023. № 76. С. 143–150.

DOI: <http://dx.doi.org/10.30970/vla.2023.76.143>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці:

1. Кобилецький Микола Мар'янович, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, без зауважень.

2. Теремецький Владислав Іванович, доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Автор підкреслює, що генезис інституту забезпечення позову включає такі два взаємопов'язані між собою періоди: перший період – передумови виникнення та становлення інституту забезпечення позову (припав на 2002–2005 роки та охопив процедуру ухвалення кодифікованого нормативно-правового акта); другий період – розвиток інституту забезпечення позову (розпочався з 01.09.2005 року (після набрання чинності КАС України) та триває дотепер) (стор. 49 дисертації). Наведена періодизація є цікавою, однак видається, що доцільним було б розділити другий період на два підперіоди та визначити, що перший підперіод розвитку інституту забезпечення позову розпочався з 01.09.2005 року (після набрання чинності КАС України) та тривав до 15.12.2017 року, а другий підперіод розвитку інституту забезпечення позову розпочався з 15.12.2017 року (після набрання чинності нової редакції КАС України) та триває дотепер. Це дало б можливість чіткіше відобразити відмінність між положеннями попередньої та нової редакції КАС України в частині реалізації процесуальних норм, що входять до системи інституту забезпечення позову, які окреслено автором на сторінках 45–46 дисертації.

2. На сторінці 94 дисертації автором дискутується наукова думка щодо доцільності закріплення в КАС України нормативного положення, що покладатиме на суб'єкта, який ініціює питання про забезпечення позову в інтересах інших осіб, обов'язок одержати від таких осіб письмову згоду на реалізацію цього процесуального права. Однак внесення в КАС України такого положення видається слушним, оскільки воно буде забезпечувати контроль особою, в інтересах якої подано позов за належним використанням суб'єктом, який подав позов в її інтересах процесуального інституту забезпечення адміністративного позову.

3. Здобувач пропонує усунути прогалину в правовому регулюванні питання щодо процесуальної діяльності суду на випадок, якщо заява про забезпечення позову подана з порушенням правил територіальної юрисдикції (підсудності), шляхом доповнення статті 153 КАС України нормативним положенням, що суд має невідкладно передати в електронній формі заяву про забезпечення позову на розгляд іншого адміністративного суду, у разі встановлення її належності до територіальної юрисдикції (підсудності) іншого суду. Дисертант зауважує, що таке положення сприятиме оперативнішому вирішенню питання про забезпечення позову (стор. 124

дисертації). Наведена пропозиція є цікавою, однак практичне її втілення видається дещо складним з огляду на те, що відсутній чітко пропрацьований механізм передачі в електронній формі заяви про забезпечення позову з одного адміністративного суду на розгляд іншого адміністративного суду, до територіальної юрисдикції (підсудності) якого належить відповідна заява про забезпечення позову.

4. На сторінці 133 дисертації пропонується закріпити в ч. 2 ст. 154 КАС України конкретний строк для розгляду заяви про забезпечення позову з викликом особи, яка її подала, а саме не пізніше двох робочих днів з дня надходження заяви про забезпечення позову до суду. Позиція щодо встановлення дводенного строку для розгляду заяви про забезпечення позову з викликом особи, яка її подала, є слушною, проте практичне її втілення є ускладненим з огляду на те, що можуть виникати проблеми зі своєчасним повідомлення особи про дату, час та місце розгляду заяви.

5. У деяких підрозділах дисертаційної роботи (підрозділ 1.3 (стор. 66), підрозділ 2.1. (стор. 81 дисертації), підрозділ 2.2. (стор. 109 дисертації), підрозділ 2.3. (стор. 140 дисертації) автор виділяє завдання, які мають бути виконані. Однак виокремлення завдань для окремих підрозділів видається зайвим, оскільки завдання дисертаційного дослідження визначаються у вступі дисертаційної роботи, що і зроблено автором на сторінках 23–24 дисертації.

3. Соболев Євген Юрійович, доктор юридичних наук, професор, ректор Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка МОН України, надав позитивний відгук із зауваженнями:

1. На сторінці 90 дисертації автором не підтримується наукова думка щодо доцільності запровадження в адміністративному судочинстві інституту зустрічного забезпечення, в межах якого буде існувати положення, яке встановлюватиме, що при забезпеченні позову шляхом зупинені дії актів суб'єктів владних повноважень суд може покласти на заявника обов'язок внести на депозитний рахунок суду розмір зустрічного забезпечення, яке дорівнює сумі грошових коштів, яку особа має сплатити на виконання відповідного акта суб'єкта владних повноважень. Однак варто зауважити, що закріплення в межах адміністративного судочинства інституту зустрічного забезпечення є цікавим, оскільки цей інститут може ускладнити можливість зловживання процесуальним правом на забезпечення позову.

2. Автором здійснено вивчення судової практики в частині результатів розгляду судами заяв про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень за 2022 рік (проаналізовано 1195 ухвал, що постановлені судами перших інстанцій) (стор. 159 дисертації). Безумовним є те, що автор провів ґрунтовне вивчення судової практики. Однак, враховуючи те, що захист дисертаційного дослідження проводиться у 2024 році, варто було б також звернути увагу на судову практику за 2023 рік.

3. На сторінці 159 дисертації здобувачем пропонується ч. 7 ст. 154 КАС України доповнити другим реченням такого змісту: «Суд також повертає заяву про забезпечення позову заявникові без розгляду, якщо до вирішення питання про

забезпечення позову від нього надійшла заява про її відкликання». Водночас на сторінці 158 дисертації автором зазначено, що у випадку відкликання заяви про забезпечення позову адміністративні суди застосовують аналогію закону та постановляють ухвали про повернення заяви про забезпечення позову заявникові без розгляду на основі п. 2 ч. 4 ст. 169 КАС України. Отже, враховуючи те, що адміністративні суди вправно врегульовують відповідні правовідносини за допомогою застосування аналогії закону, то, видається дещо зайвим закріплення в межах глави 10 розділу I КАС України нормативного положення, яке буде регламентувати процесуальну діяльність суду на випадок відкликання заяви про забезпечення позову.

4. Дисертаційне дослідження містить ґрунтовний аналіз адміністративного процесуального законодавства таких європейських країн: Федеративної Республіки Німеччина (с. 66 дисертації), Латвійської Республіки (с. 66 дисертації), Республіки Польщі (с. 131), Французької Республіки (с. 128 дисертації), Естонської Республіки (с. 128 дисертації), Литовської Республіки (с. 129 дисертації), Чеської Республіки (с. 129 дисертації), Угорщини (с. 177 дисертації), Королівства Іспанії (с. 195 дисертації). Однак у дисертації відсутній окремий підрозділ, який би був присвячений порівняльному аналізу адміністративного процесуального законодавства нашої країни з адміністративним процесуальним законодавством зарубіжних країн у частині зупинення адміністративним судом дії актів суб'єктів публічної адміністрації. Вбачається, що наявність такого підрозділу збагатила б зміст дисертаційної роботи.

4. Джох Роман Васильович, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надав позитивну рецензію із зауваженнями:

1. На сторінках 41–42 дисертації автором проведено аналіз окремих думок суддів Конституційного Суду України на рішення органу конституційної юрисдикції від 16.06.2011 № 5-рп/2011, яким констатовано, що приписи КАС України, якими обмежується сфера впливу інституту забезпечення позову на акти та дії Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради юстиції, не суперечать Основному Закону. Варто погодитися, що сформульовані судьями Конституційного Суду України окремі думки щодо рішення від 16.06.2011 № 5-рп/2011 є релевантними для дисертаційного дослідження Кузьмича Владислава Володимировича, однак відображення результатів аналізу окремих думок суддів Конституційного Суду України більш ніж на одній сторінці дисертаційної роботи видається дещо надмірним.

2. На сторінці 101 дисертації автор пропонує доповнити ч. 1 ст. 150 КАС України таким додатковим суб'єктом як «особа, яка може набути статусу позивача». Позиція автора є аргументованою, оскільки, як слушно підкреслює дисертант, це допоможе усунути суперечність між частинами 1 і 2 ст. 150 КАС України в частині суб'єктів ініціювання питання про забезпечення позову та покращити рівень юридичної визначеності приписів КАС України, так як в межах однієї частини відповідної статті буде відображено всіх суб'єктів порушення питання про забезпечення

адміністративного позову. Однак, виникає запитання щодо коректності найменування «особа, яка може набути статусу позивача». Можливо, було б доречніше іменувати згаданого суб'єкта, оперуючи терміном «заявник», який досить широко використовується в КАС України.

3. На сторінці 137 дисертації автор пропонує внести зміни до ч. 3 ст. 154 КАС України та викласти її у такій редакції: «3. У виняткових випадках, коли наданих заявником пояснень та доказів недостатньо для розгляду заяви про забезпечення позову, суд може призначити її розгляд у судовому засіданні з повідомленням заінтересованих осіб у строк, що не перевищує двох робочих днів з дня надходження заяви. Неприбуття без поважних причин у судове засідання суб'єкта владних повноважень, який був належним чином повідомлений про дату, час і місце судового засідання, може бути кваліфіковано судом як визнання заяви про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта». Позиція автора щодо необхідності встановлення конкретного строку для розгляду заяви про забезпечення позову у судовому засіданні з повідомленням заінтересованих осіб є цілком виправданою. Однак, пропозиція щодо можливості кваліфікувати неприбуття суб'єкта владних повноважень на розгляд заяви про забезпечення позову як визнання ним заяви про забезпечення позову видається дещо жорсткою по відношенню до суб'єкта публічної адміністрації як рівноправного учасника справи.

5. Труш Марта Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри адміністративного та фінансового права Львівського національного університету імені Івана Франка МОН України, надала позитивну рецензію із зауваженнями:

1. Автором сформувано висновок, що треті особи, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, є повноцінним суб'єктом ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень (сторінки 91–92 дисертації). Із змісту дисертаційної роботи вбачається, що дисертант сформував наведену позицію на підставі аналізу наукової літератури та положень КАС України. Проте, для підтвердження об'єктивності наукової думки, здобувачу було б також доречно навести приклади із судової практики, де б суб'єктом ініціювання питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії індивідуального акта або нормативно-правового акта виступала б третя особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору.

2. На сторінці 147 дисертації здобувачем зазначено, що у главі 10 розділу I КАС України містяться правові приписи, які надають можливість адміністративним судам постановляти такий вид судового рішення як ухвала про заміну одного заходу забезпечення позову іншим або ухвала про відмову у заміні одного заходу забезпечення позову іншим. Однак, у межах дисертаційного дослідження не приділено достатньої уваги аналізу питання, яке стосується заміни такого заходу забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень на інший

захід забезпечення адміністративного позову. Видається, що окреме дослідження наведеної проблематики допомогло б збагатити зміст дисертаційної роботи.

Загальна оцінка роботи і висновок.

Дисертація Кузьмича Владислава Володимировича на тему «Зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень як вид забезпечення позову в адміністративному судочинстві України» є самостійною та ґрунтовною науковою працею, що виконана з дотриманням вимог академічної доброчесності.

У дисертаційній роботі на основі аналізу законодавства, судової практики та наукової літератури здійснено комплексне науково-теоретичне узагальнення та практичне вирішення наукового завдання з адміністративного судочинства щодо такого заходу забезпечення позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. У ній досліджено генезис інституту забезпечення позову в адміністративному судочинстві України. З'ясовано ознаки забезпечення позову в адміністративному судочинстві та на їх основі запропоновано авторське визначення поняття цієї правової категорії. Визначено сутність зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень як заходу забезпечення позову. Окреслено коло суб'єктів ініціювання та розгляду питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. З'ясовано вид процесуального документа, яким ініціюється питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, та визначено вимоги, що ставляться до його форми та змісту. Охарактеризовано порядок подання та особливості розгляду заяви про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Визначено види ухвал, які постановляються за наслідком розгляду питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень. Визначено види ухвал, постановлених за наслідком розгляду питання про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, які підлягають оскарженню. Виявлено проблеми нормативного регулювання питання щодо виконання ухвали про забезпечення позову шляхом зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень та запропоновано шляхи їх вирішення у рамках визначення напрямків удосконалення адміністративного процесуального законодавства у цій сфері.

Результати досліджень, які наведені у дисертаційній роботі та опубліковані у наукових працях, належать автору і є його науковим доробком. Викладені в дисертації висновки й положення наукової новизни отримано на підставі особистих досліджень автора.

Обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів дослідження базуються на відповідних наукових публікаціях. Методологічною базою дослідження є загальнонаукові та спеціальні методи пізнання.

Результати дисертаційної роботи мають істотне теоретичне та практичне значення, оскільки можуть бути використані у науково-дослідній діяльності як підвалини для подальших досліджень такого самостійного заходу забезпечення

позову як зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень, у правотворчості, у правозастосовній сфері, а також в освітній діяльності закладів вищої освіти.

Дисертаційна робота Кузьмича Владислава Володимировича на тему **«Зупинення дії актів суб'єктів владних повноважень як вид забезпечення позову в адміністративному судочинстві України»** за змістом, рівнем наукової новизни, практичним значенням та характером висновків відповідає галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право та сучасним вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій», а також затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (із змінами) «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор – **Кузьмич Владислав Володимирович** – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Результати відкритого голосування:

«За» – пять / 5 / членів ради,

«Проти» – цього ж членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада ДФ 35.051.165 Львівського національного університету імені Івана Франка Міністерства освіти і науки України, м. Львів, присуджує **Кузьмичу Владиславу Володимировичу** ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Голова спеціалізованої
вченої ради
ДФ 35.051.165

проф. Микола КОБИЛЕЦЬКИЙ

